

KEDVES ROLAND!

Kicsit zavarban vagyok ezzel a levéllel. Nem tudom, hogy kinek címezzem. Neked, a kiadványnak vagy Perónak. Semmiképpen sem Perónak, mert éppen róla mondok néhány szót. Ha neki címezném ezt a levelet, akkor nem mondanék róla semmit, hanem mondanék neki valamit.

Itt nem is néhány szót írok, inkább csak egyet. Megszállottság. Senkivel, de senkivel nem találkoztam a magyar színházban, aki megszállottan foglalkozott a színházával, kivéve Perót.

Pero az anyacsavart, a forrasztópákát, a pairbabát, a vasfiókokat, a csillagos eget, a szöveget, a vágycat a harmóniára, az emberi szeretetet (konkrét szeretet) egyformán, mint élő részeket illeszti össze időn kívül. Divatidőn kívül, tehát a jelenben. Megszállott. Nem tudni, miért csinál színházat. Úgy tűnik, nincs célja vele. Az az érzésem, ahogy nézem az előadását, hogy ennek létre kellett jönnie, ennek a kis univerzumnak, ahonnan belelátni abba a nagyobbba, vagy még kisebbbe – egyre megy.

Szóval ezek nagy szavak, de most, ha visszagondolok a néhány évvel ezelőtt látott előadásokra, nem tudok másra gondolni mint a megszállottságra.

És legyen itt egy másik szó is: a vízió. Nem dizájn, vízió.

Aztán, milyenek vagyunk.

Sikereket akarunk. Pero darabjait sokan látták, színházi szakemberek, számos színház-készítő, és bizony az történt, hogy elsöpörték az útból, mert a sikerek útjába állt, a színház könnyű vastapsos sikerének útjába. Arcpírítóan antikapitalista, személyes és komolyan vett, kétségbeesett világ. Komor, de a komorság felkínálta humor, a tárgyak, a mozgások mulatsága feloldozza a komor képet. Hogy a világ nagy mozgása, ahogy bennünk leképeződik, még a legmegdöbbentőbb formájában is tele van mulatságos dolgokkal. Ahogy egy állványon elhelyezett gépfegyver magától el kezd lövöldözni, erő-ellenerő, aztán úgy bukácsol mint egy részeg ember vagy egy fejen csapott csirke, vagy éppen mint egy fejen csapott kisgyerek, és itt felnyílt a zsilip, és látom a képeket, a mozgásokat, a csillagok mozgását. Azt a gyönyörűen megalkotott teret, ahol egy kis szobában harmincad magammal megpillantottam a csillagos eget, és a dolgokat, melyek alászállnak, és az elmeápolót, aki megőrült a nagy ápolásban, a katasztrófa-kezelésben és megőrjíti maga körül az ápoltatkat.

Nem, inkább lezárom a zsilipet, hiszen ez az írás elsősorban azokat éri el, akik látták az előadásokat. Akik nem, el sem tudják képzelni, mert az igazi színházat nem lehet elképzelni, azt látni kell.

Pero színháza a rend színháza, ahol a tárgyak és a fények és a szövegek és a szereplők egymásra felelnek, mint egy régi jó svájci óramű. Ez az ember a színház megszállottja. Ennek az embernek látomásai vannak, ez az ember a látomásait lepkehálóval elcsípi és vasba önti, fénybe, 220 Voltba, emeltyükbe, hogy visszaadja őket a szellemvilágnak. Megszállott. Van Gogh, Artaud.... kasztjából.

És itt jön egy kellemetlen dolog.

A vonzalom, a kölcsönös tisztelet, és hogy egymás közelében legyünk és egymással dialógusban csináljunk színházat, hogy együtt dolgozzunk. Hát ez nem sikerült. Kölcsönös tiszteletből, barátságából, odaadásból, hasonló világlátásból jó dolgok szülehetnek, de nem születtek.

Megszállottság.

Talán ebben különböztünk. A megszállottság nem egy egyenesvonalú állapot, hogy mindig és egyforma intenzitással megszállott valaki. Hullámzik. De mint a fizikában a különböző fázisú sinusok kioltják egymást, az egybeesők vagy egymáshoz közelállók gerjesztik a szélső értékeket. Azt hiszem a mi esetünkben inkább kioltották egymást. Sokat tanultam, tanultunk belőle.

Persze mit ér a tudás a színházban, ha nincs jelen az intenzitás, a megszállottság türelme és izgalma.

Viszont látásra:

Halász Péter